

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

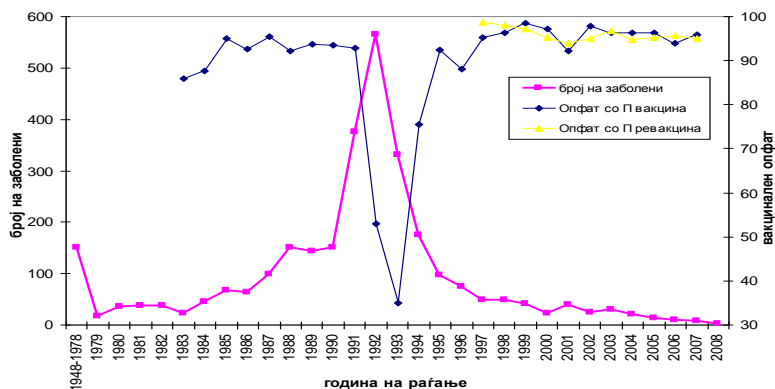
Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец јуни 2015

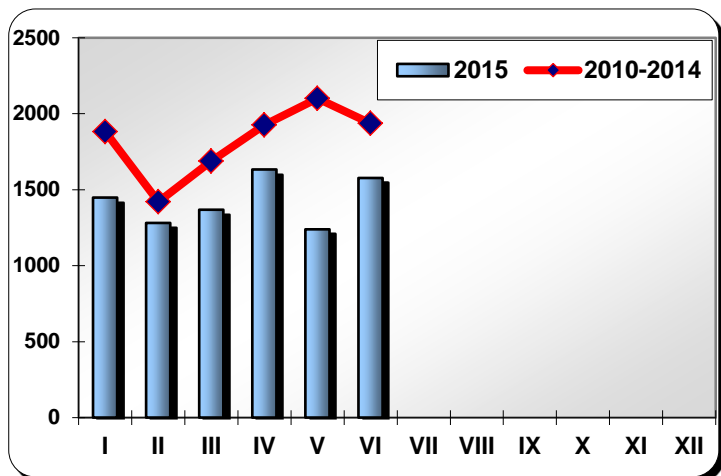

Скопје, 06.07.2015

Во текот на месец **јуни** 2015 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно **1.576 заболени лица** од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатитис Б и Ц) со вкупен морбидитет од **76,3/100.000 жители**.

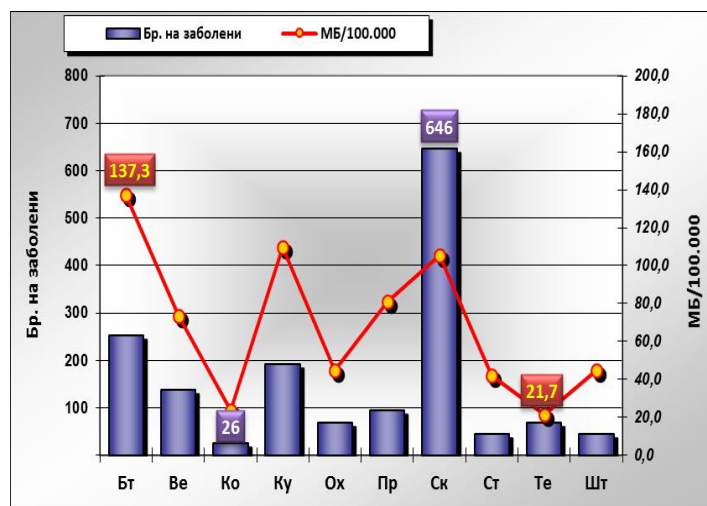
Во споредба со претходниот месец, регистрирано е зголемување од 27,2%. Во однос на јуни 2014 година, како и во однос на аритметичката средина за петгодишниот период 2010–2014, регистрирано е намалување од 6,8% и 18,6% соодветно.

Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2015, по месеци и аритметичка средина за 2010-2014

Во месец јуни, најголем број акутни заразни заболувања (n=646 или 41%) се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје, а најмал број на територијата на ЦЈЗ Кочани (n=26). Не се регистрирани заболени лица во ПЕ Берово и ПЕ Дебар. Највисок морбидитет во јуни е регистриран на територијата на ЦЈЗ Битола (137.3/100.000), а најнизок во ЦЈЗ Тетово (21.7/100.000) (Графикон 2 и Табела 1 - Прилог).

Графикон 2: Број на заболени и МБ од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во јуни, 2015

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јуни учествуваат со 97,5% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат морбидитет од 74,4/100.000 (Табела 1).

Првите три најчести заразни заболувања, учествуваат со 84,9% во вкупниот број на заболени, а со 87,1% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец јуни 2015 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јуни, 2015

Заболување	Број на заболени
Ентероколитиси	870
Овчи сипаници	407
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	61
Шуга	52
Салмонелози	37
Инфекции со Хламидија	34
Инфекции предизвикани од E. Colli	25
Инфективна мононуклеоза	22
Скарлатина	21
Вирусен хепатитис А	7
Вкупно	1.536

Во текот на јуни, најчесто регистрирано акутно заразно заболување се **ентероколитите**, со вкупно 870 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот тие учествуваат со 55,2%, а во групата на десет најчести заразни заболувања со 56,6%.

Во однос на претходниот месец (мај 2015) се регистрира зголемување од 33%. Зголемување на бројот на заболени е забележано и во однос на јуни 2014 (38,5%) година, а во однос на аритметичката средина за 2010–2014 се регистрира намалување од 1,1%.

Во вкупниот број на пријавени ентероколити во 2015, бројот на заболени во јуни учествува со 19,6%. Во вкупно регистрираните акутни заразни заболувања во 2015 година, учеството на ентероколитите е со 51,9%.

Кумулативниот број на заболени од ентероколити во 2015 е зголемен за 21,4% во однос на кумулативата за истиот период во 2014 година.

На **второ место** по број на регистрирани заболени во јуни се **овчите сипаници** (n=407), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 25,8%.

Во однос на претходниот месец (мај 2015 година), бројот на заболени лица од овчи сипаници е зголемен за 15,9%. Забележано е намалување од 49,2% во однос на јуни 2014, а во однос на аритметичката средина за 2010-2014 намалувањето е 46,2%.

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2015, пријавените случаи во месец јуни учествуваат со 15,9%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015 година, овчите сипаници учествуваат со 29,9%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2015 е намален за 53,1% во однос на кумулативата во истиот период во 2014 (заклучно со јуни).

На **трето место** по број на заболени во јуни се **бактериските алиментарни инфекции и интоксикации** (n=61), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествува со 3,9%.

Во однос на месец мај 2015, бројот на заболени лица од бактериски алиментарни инфекции и интоксикации е зголемен за 79,4%. Во однос на јуни 2014 се бележи намалување од 22,8%, како и во однос на аритметичката средина 2010-2014 каде се регистрира намалување од 35,1%.

Во вкупниот број на регистрирани заболени лица од од бактериски алиментарни инфекции и интоксикации во 2015, пријавените случаи во месец јуни учествуваат со 26,6%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015 година, бактериските алиментарни инфекции и интоксикации учествува со 2,7%.

Кумулативниот број на заболени од бактериски алиментарни инфекции и интоксикации во 2015 е намален за 37,3% во однос на кумулативата во истиот период во 2014 (заклучно со јуни).

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од пријавените заболувања во припаѓаат на групата на **цревни заразни заболувања**. Тие бројот вкупно 1.001 заболени (63,5%) и бележат МБ од 48,5/100.000. Од нив, најголем процент (86,9%) и број (n=870, МБ 42,3/100.000) се ентероколитите. На второ место се бактериски алиментарни инфекции и интоксикации кои учествуваат со 6,1% (n=61, МБ 3,0/100.000). Пријавени се и 37 салмонелози (3,7% и МБ 1,8/100.000), 25 инфекции предизвикани од E. Colli (2,5% и МБ 1,2/100.000), 7 заболени лица од вирусен хепатит А и еден заболени од цардијаза.

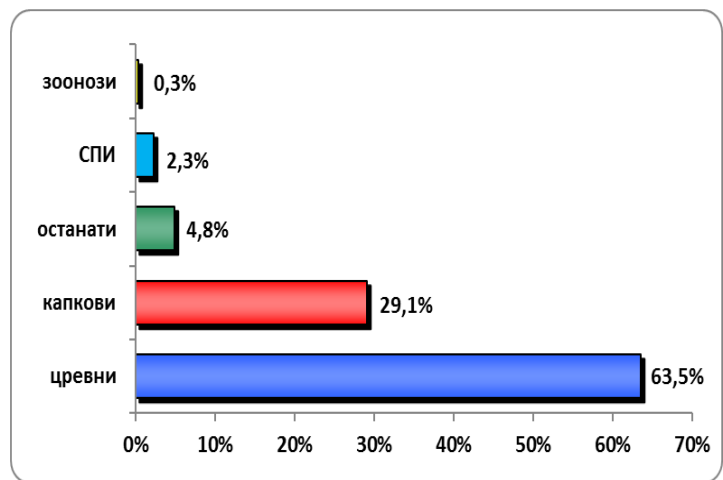
На второ место во месец јуни е групата на **капкови заразни заболувања** (n=458, 29,1%, МБ 22,2/100.000). Од нив, најголем процент чинат пријавите за овчи сипаници со 88,9% (n=407, МБ 19,7/100.000). На второ место е инфективната мононуклеоза со 22 случаи (4,8% и МБ 1,1/100.000). Во оваа група пријавен е и 21 случај на скарлатина (4,6%, МБ 1,0/100.000), 7 случаи на заразни заушки и 1 случај на пневмококна инфекција.

Останатите акутни заразни заболувања во месец јуни се регистриран 76 случаи (4,8% и МБ 3,7/100.000). Од нив, најбројни (68,4% односно n=52) се случаите на шуга со МБ 2,5/100.000, а потоа следат 6 случаи на вирусен хепатит Б (7,9%, МБ 0,3/100.000). Во оваа група пријавени се и 5 случаи на вирусен хепатит Ц, 4 случаи на бактериски менингит, 3 случаи на вирусен енцефалитис и по 2 случаи на вирусен менингитис, неодреден вирусен хепатит и маларија.

Во текот на месец јуни, регистрирани се два случаи на импортирана маларија. Првиот случај е македонски државјанин од Скопје кој престојувал во Екваторијална Гвинеја десет дена пред почетокот на симптомите. Симптомите кај заболениот се јавиле на 02.06.2015. Пациентот е хоспитализиран на КИБФС-Скопје, а дијагностицирана е маларија предизвикана од P. falciparum. Вториот случај е македонски државјанин од Прилеп кој престојувал во Авганистан до срединат на месец март 2015 година. Симптомите кај заболениот се јавиле на 29.05.2015. Пациентот е хоспитализиран на КИБФС-Скопје, а дијагностицирана е маларија предизвикана од P. vivax. Двата случаи минатата година исто така биле лекувани од маларија.

Зоонозите како група во јуни се регистрираат со вкупно 6 заболени лица (0,3%, МБ 0,3/100.000). Регистрирани се 3 случаи на ехинококоза (0,1/100.000) и по 1 случај на туларемија и тетанус (Табела 1 - Прилог).

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во месец јуни, 2015

Во текот на месец јуни 2015 година, до ИЈЗ **пристигнаа 3 пријави за епидемија на заразна болест.**

На 28.05.2015 година, ЦЈЗ Охрид пријави епидемија на салмонелоза на територијата на општина Охрид. Епидемијата е пријавена со 46 заболени лица, од кои 17 лица биле хоспитализирани. Заболениите се микробиолошки потврдени во лабораторијата на ЦЈЗ Охрид. ЦЈЗ Охрид во соработка со ИЈЗ изврши санитарно-хигиенски и епидемиолошки увид. Земени се материјали за микробиолошка анализа од мостри од храната и брисеви за микробиолошко испитување. Од страна на ЦЈЗ Охрид и ИЈЗ предложени се соодветни санитарно-хигиенски и противепидемиски мерки и извршена е вонредна дезинфекција. Епидемијата е одјавена на 04.06.2015 година.

На 11.06.2015 година, ЦЈЗ Охрид пријави епидемија на салмонелоза на територијата на с. Лабуништа, Струга. Епидемијата е пријавена со 9 заболени лица, од кои 5 биле хоспитализирани. Заболениите се микробиолошки потврдени во лабораторијата на ЦЈЗ Охрид. ЦЈЗ Охрид изврши санитарно-хигиенски и епидемиолошки увид. Земени се материјали за микробиолошка анализа од мостри од храната и брисеви за микробиолошко испитување. Од страна на ЦЈЗ Охрид предложени се соодветни санитарно-хигиенски и противепидемиски мерки и извршена е вонредна дезинфекција. ДСЗИ го затвори објектот посочен како извор на инфекцијата. Епидемијата е одјавена на 17.06.2015 година.

На 15.06.2015 година, ЦЈЗ Велес/ ПЕ Гевгелија пријави епидемија за *Toxoinfectio alimentaris (staphylococcalis)* на територијата на Богданци. Епидемијата е пријавена со 5 заболени лица, сите хоспитализирани. Заболениите се микробиолошки потврдени во лабораторијата на ЦЈЗ Велес. ПЕ Гевгелија заедно со АХВ и ДСЗИ изврши санитарно-хигиенски и епидемиолошки увид. Земени се материјали за микробиолошка анализа од мостри од храната, работната површина и брисеви за микробиолошко испитување. Од страна ПЕ Гевгелија предложени се соодветни санитарно-хигиенски и противепидемиски мерки и извршена е вонредна ДДД. ДСЗИ го затвори објектот посочен како извор на инфекцијата. Епидемијата е одјавена на 23.06.2015 година.

Во јуни **нема пристигнато пријава за смртен случај** од акутно заразно заболување.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во месец јуни се регистрирани вкупно 14 лица (МБ 0,7/100.000) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Пријавени се 6 лица заболени од хепатит тип Б кои согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација и не се вакцинирани.

Пријавени се 7 лица со заразни заушки. Во однос на вакциналниот статус, 3 лица се невакцинирани, 3 лица се со непознат вакцинален статус и 1 лице е селосно вакцинирано. Дијагнозата е поставена клинички.

Во текот на месец јуни пријавен е 1 случај на тетанус. Се работи за 68-годишна пациентка од с. Моноспитово, Струмица која била хоспитализирана на КИБФС на 30.05.2015 на одделот за интензивна нега. Пациентката 10 дена пред приемот се здобила со убодна повреда на палецот од десната рака. Од страна на ЦЈЗ Струмица за регистрираниот случајот со тетанус направени се дополнителни епидемиолошки истражувања и предложена е радикална санација и дезинфекција, но мерките се одбиени од страна на семејството на заболената.

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на јуни, пријавени се 2 нови случаи на ХИВ/ СИДА. Во однос на возрастна дистрибуција, еден случај е од возрастната група од 20-29 и еден од 40-49 години. Двата случаи се од Скопје. Еден е ХИВ позитивен, еден е случај на СИДА.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 30.06.2015), кумулативниот број на лица со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2015, изнесува **251**:

- лица болни од СИДА - **166**
- ХИВ позитивни лица - **85**
- починати лица - **78**, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - **173**.

Во однос на другите **сексуално преносливи инфекции** во земјата, во текот на јуни се пријавени 34 случаи на инфекции предизвикани од хламидија, најголем дел (n=21, 61,7%) на територијата на ЦЈЗ Тетово. Пријавен е и по 1 случај на сифилис и гонореја (Табела 3 - Прилог).

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНИТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици пристигнати во ИЈЗ во текот на месец јуни, 2015 година (n=298).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 10-те Центри за јавно здравје и 2 Подрачни единици од републиката.

Во најголем број и процент регистрирани се пријави за докажан микробиолошки причинител од териториите на ЦЈЗ Скопје (n=140 или 47%), ЦЈЗ Куманово (n=47 или 15,8%) и ЦЈЗ Битола (25 или 8,4%).

Од сите регистрирани пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во месец јуни се *Chlamydia trachomatis* (n=67 или 22,9%), *Salmonella enteritidis* (n=50 или 16,8%) и *MRSA* (n=41 или 13,8%) (Табела 4 - Прилог).

Кузмановска Г. Алексоски Б. Караџовски Ж. Кочински Д. Ставридис К. Микиќ В. Балажо Л. Цветановска Ж. Столеска Илиоска Р. Синани Ф. Исмани М.